

51351-01-22,61250-05-22
06/10/2024

תלה"מ
בית משפט לעניני משפחה קריות

בפני השופטת:
גילה ספרא-ברנע

- נגד -

הנתבע/התובע:
ט' כ'
עו"ד אמיר בר לב

התובעת/הנתבעת:
ס' כ'
עו"ד קרן סגל

פסק דין

לפני שתי תביעות שנותרו בין הצדדים לאחר תום חייהם המשותפים ובגירת בנותיהם, וזאת כפי שיפורט להלן.

1. הצדדים נישאו כדמו"י ביום 99-- ומנישואין אלה נולדו שתי הבנות, א' ילידת 2001 וב' ילידת 2002. הצדדים התגרשו זמ"ז בגט פיתורין במסגרתו חתמו ביום 17-- על הסכם גירושין שאושר בבית הדין הרבני האזורי בחיפה ביום 17-- (להלן: "הסכם הגירושין"), הסכם הגירושין ופסק הדין מבית הדין הרבני צורפו כנספח 1 לתצהיר העדות הראשית (להלן: "תע"ר") מטעם האב).
2. במסגרת הסכם הגירושין סוכם בין השאר בסעיף 10 כי האב ישלם מזונות הבנות בגובה 3,200 ₪ לחודש (1,600 ₪ עבור כל אחת מהבנות) וזאת עד הגיען לגיל 21.
3. ביום 19-- חתמו הצדדים על נספח הסכמות בכתב יד לפיהן, בין היתר: "החל מחודש 1/19 עד לכל 15 לחודש יועבר סך של על 5,000 ₪". לטענת האם, מדובר בשינוי והעלאת גובה המזונות (נוכח הסכמות גם על עניינים רכושיים), לטענת האב מדובר בהסכמות על עניינים רכושיים. (להלן: "הנספח להסכם הגירושין" או "הנספח", הנספח צורף כנספח ב' לתע"ר האם).
4. במהלך התקופה שבין חתימת הצדדים על הסכם הגירושין לחתימתם על הנספח להסכם הגירושין עברו למעלה משנתיים במהלכן המשיכו להתגורר תחת קורת גג אחת. זמן קצר לאחר שנחתם הנספח להסכם הגירושין, עזב האב את הדירה בה התגוררו הצדדים.
5. האב שילם לאם את הסכום 5,000 ₪, בהתאם לנספח, במשך כשנה וארבעה חודשים ועד ליום 7/2020. החל מחודש 7/2020 שילם האב לאם רק את גובה המזונות בהתאם להסכם הגירושין (דהיינו הסכום 3,200 ₪ לחודש).
6. לטענת האב, הבת ב' עזבה את בית האם ביום 16.3.21 ועברה להתגורר בבית הוריו של בן זוגה לו נישאה ביום 22--. ביום 22-- השתחררה ב' משירותה הצבאי. האב הפסיק לשלם מזונות הבת ב' בחודש 3/22.

השתלשלות ההליכים בתיקי הצדדים

7. ביום 19.7.20 פתח האב בהליך יישוב סכסוך (י"ס 41551-07-20). במסגרת ההליך ביקש האב לקבל מזונות זמניים עבור הבת א', אשר עברה להתגורר בביתו החל מיום 20-- , וכן ביקש להורות על עיכוב תשלום מזונותיה לאם. הבקשה נדחתה משלא ענתה על הגדרות סעד דחוף בהתאם להליך יישוב הסכסוך. התיק נסגר ביום 14.10.20 ללא הסכמות.
8. ביום 20.10.20 הגיש האב תביעה לביטול מזונות הבת א' (תלה"מ 42904-10-20), וביום 21.12.20 דחיתי בקשת האב להורות על ביטול המזונות. ביום 11.2.21 הגיש האב בקשה למחיקת התביעה וטען כי הבת א' חזרה להתגורר עם

האם, והוא מוותר על המזונות אותם שילם עבורה לאם בתקופה בה שהתה הבת בביתו. ביום 2.3.21 נמחקה התביעה ללא צו להוצאות.

9. ביום 23.11.21 פתחה האם בהליך יישוב סכסוך (י"ס 55364-11-21). ההליך נסגר ללא הסכמות, לבקשת הצדדים, ביום 5.1.22.

10. ביום 24.1.22 הגישה האם את תביעתה לסכום קצוב נגד האב מתוקף הפרתו את הנספח להסכם הגירושין, אותו ביקשה לאכוף, כפי שיפורט להלן (תלה"מ 51351-01-22), וביום 29.5.22 הגיש האב תביעה לביטול מזונות והשבת מזונות הבת ב' החל מיום 16.3.21 וזאת נוכח עזיבת הבת ב' את בית האם (תלה"מ 61250-05-22).

11. ביום 24.4.22 פתחה האם נגד האב תיק הוצ"פ שמשפרו: 516971-04-22 לגביית מזונות הבת ב' וכן לגביית מזונות בהתאם לגובה סכומם בהסכם הגירושין.

12. לאחר שהאב הגיש בקשה דחופה לעיכוב הליכי ההוצאה לפועל בעניין שתי הבנות, קבעתי ביום 31.5.22 כי בעניין הבת א' שעברה את גיל 21, הרי שביטול החיוב במזונות מעוגן בהסכם הגירושין שאושר, ועל כן אין צורך בהחלטת בית המשפט בעניין זה. ביום 26.6.22 במסגרת קדם משפט שהתקיים בתיק, הוריתי בהסכמת הצדדים על עיכוב זמני של הליכי ההוצאה לפועל בעניין מזונות הבת ב'.

13. הצדדים הגישו תע"ר שלהם, האב הגיש גם תצהיר של הבת ב'.

14. במועד ההוכחות ישיבת הוכחות נחקרו שני הצדדים. האם וויתרה על חקירתה הנגדית של הבת ב' על תצהירה.

15. הצדדים הגישו סיכומיהם. דחיתי בקשת האם להגיש סיכומי תשובה לסיכומי האב.

תביעת האם לסכום קצוב ולאכיפת הנספח להסכם הגירושין

טענות האם

16. האם טענה כי להסכם הגירושין צורף נספח שנחתם ביום 19-- שהיה על דעת הצדדים ובהסכמתם, ומאז נהגו על פי הנספח תוך ביטול מוחלט של סעיפים מסויימים בהסכם הגירושין לרבות תשלומי המזונות בהסכם הגירושין.

17. האם טענה כי נספח הגירושין הנו תכלית כתב התביעה שלה. לטענתה, על אף שלא אושר בפני ערכאה משפטית נהגו הצדדים על פיו בדבקות ועקביות תקופה ממושכת עד ליום 20.1.20, בו הוגש כתב התביעה מטעם האב לביטול תשלומי המזונות של הבת א', שלדבריו בזמנים ההם עברה להתגורר עמו.

18. האם טענה כי האב החליט באופן פתאומי ועל דעתו בלבד שלא לקיים ההסכמות בינו לאם וכפי הנראה בעצת מייעצים שב לשלם את תשלומי המזונות כפי שנקבעו בהסכם הגירושין בגובה 3,200 ₪ ולא 5,000 ₪ כפי שנכתב בנספח.

19. האם טענה כי בשל התנהלות האב לא נותרה לה ברירה אלא להגיש תביעתה ולדרוש את הכספים המגיעים לה בזכות. האם טענה כי האב אישר בעדותו כי הוא חייב לאם כספים וכי חתם על הנספח וקיימו. לטענתה כל טענותיו כיום מנסות לסתור את האמת הידועה לכל.

20. האם טענה כי החתימה על הנספח הייתה כתוצאה ממאבקים בין הצדדים ונועדה להוות פשרה בכל המחלוקות שהיו בעניין הרכב המשותף, מחסן שהיה בשימוש האב ומצוי בגינת ביתה של האם והוצאות הבנות בכל השנים כשלמעשה זה היה הנתח הגדול, שהרי האב לא נשא במאומה בגין הוצאות חינוך ובריאות חריגות של הבנות, כקבוע בהסכם הגירושין.

21. האם טענה כי האב לא צירף ולו בדל ראיה בעניין הוצאות הבנות, ומנגד אישר כי חתם על הנספח ופעל לפיו במשך תקופה ארוכה.

22. האם טענה כי הנספח נחתם מתוך רצון טוב וחופשי של הצדדים כי תשלומי הבנות יעמדו על 5,000 ₪ עד תגיע הבת השניה לגיל 21. הצדדים היו כבר אחרי הגירושין, האב רימה את האם ובגד בה עם אחרת שעה שהיו בקשר הזוגי, ועל כן, הטענות בעניין איומים, תוקפנות וכיוצא בזה אינן נכונות שעה שעד דבר גילוי הבגידה יחסי הצדדים היו תקינים, והם גרו באותו הבית לאחר הגירושין. האם טענה כי הנספח נחתם תוך הבנה הדדית כי על האב ליטול חלק כלכלי בגידול הבנות והיא לא תישא בו לבדה.

23. האם טענה כי התשלום כלל את מחצית שוויו של רכב משותף שהגיע לאם כחלק מהעברת הבעלות והשימוש בו, האם טענה כי שווי הרכב היה 35,000 ₪ ולמעשה היא זכאית למחצית משוויו. האם טענה כי מאז מכר האב את הרכב ורכש רכב --- ושדרג את רמת חייו. האם טענה כי בנוסף השתמש האב במחסן הביתי ולא היה זה מחובתה של האם לוותר על המחסן הביתי לטובת הציוד הרב של האב.

24. האם טענה כי האב לא נשא בתשלומי הבנות בתקופות הלימודים לרבות תשלומים לבית הספר, ספרים וציוד משרדי, הוצאות בריאות לרבות בגין משקפי ראייה, תרופות, טיפול פסיכולוגי, והוצאות נוספות לרבות לימוד נהיגה, ביגוד, קניות לבנות לקראת גיוס ועוד וזאת בטענה כי אין באפשרותו לשאת בכך. האם טענה כי האב שיקר בהקשר זה בעדותו, כי הרי לו היה נושא בסכומים אלה, לא היה נדרש הנספח להסכם.

25. האם טענה כי לא הייתה מיוצגת בעת עריכת הנספח להסכם הגירושין, ולא ידעה שיש לאשרו בפני ערכאה משפטית כדי לאוכפו והיא מצרה על כך. האם טענה כי הצדדים נהגו עפ"י ההסכם תקופה ארוכה עד שללא כל סיבה האב החליט להפסיק.

26. האם טענה כי האב הסכים מראשו לנספח ותוכנו ופעל בדיוקנות לפיו מחודש מרץ 2019 ועד חודש יולי 2020 ומאז חודש יולי 2020 הוא משלם רק 3,200 ₪ לחודש תשלומי מזונות וכך חזר לאמץ את הסכם הגירושין שאושר ביום 2017-- והתעלם מהנספח.
27. האם טענה כי האב שילם את הסכום 5,000 ₪ מידי חודש, לעיתים באמצעות העברה לחשבון הבנק שלה, לעיתים במזומן, והיו פעמים שאמו שילמה במקומו את הסכום 5,000 ₪, כך שגם היא הייתה מודעת להסדר בין הצדדים ושהתשלום חורג מהמסוכם בהסכם הגירושין. עוד טענה, כי אמו של האב פתחה, עוד בזמן נישואיהם, חשבון בנק ממנו התנהל האב על שמה והוא שילם את תשלומי המזונות מהחשבון הזה שם היה מפקיד כספים וללא ידיעת האם (לטענתה הבריוח כספים מהתא המשפחתי), האם טענה כי כך נפרע החוב של האב לפש"ר בעוד היא שילמה עליו עד לאחרונה.
28. האם טענה כי גם לאחר גירושיהם, המשיך האב לחיות בביתה ועם בנותיהם בדירתה עד ליום 19-- , היום בו נחתם הנספח להסכם הגירושין. מגוריו בביתה היו בשל אמונתה כי יש בכוחם לתקן ולשנות את המציאות אליה נקלעו, אך לא כך היה.
29. האם טענה כי ביתם התפרק בשל התנהלות האב, והוא הותיר חובות רבים, עמם היא נאלצה להתמודד עד לאחרונה, ואילו הוא זכה להיפטר מחובותיו בתיק הפש"ר בשל חשבון הבנק שכלל לא ידעה אודותיו, אליו הפקיד הכנסה לא מדווחת.
30. האם טענה כי האב לא בוחל במעשי רמיה, לטענתה, הוא חתם על חוזה שכירות פיקטיבי בקיבוץ -- אצל חבר, חרף העובדה כי מתגורר הוא אצל הוריו, ולא נשא בפועל בתשלומי אחזקת הדירה, כפי שהוצג לבית המשפט המחוזי במסגרת תיק הפש"ר.
31. האם טענה כי גובה המחציות בנספח הינו בעיקר בגלל שהאב לא נשא במחצית מתשלומי החינוך והבריאות.
32. האם תיארה את הוצאות החינוך והבריאות, בהן נשאה:
- לימודי נהיגה מלאים כולל טסט פנימי וחיצוני פעמיים – כל שיעור 100 ₪ כפול 40 שיעורים וכולל טסט הכנה של 250 ₪.
 - לימודי נהיגה מלאים לא' הכוללים טסט פנימי וחיצוני בעלות 100 ₪ לשיעור כפול 70 שיעורים וטסט הכנה בעלות 250 ₪.
 - תשלומי הורים לבית הספר בגובה כ- 1,500 ₪.
 - משקפיים לא' וב' – 600 ₪ לכל בת.
 - עדשות ראייה לב' 299 ₪ כל חודש.
 - בגדים/נעליים לבנים כל חודש 500 ₪ לכל בת.
 - ספרים וציוד לבית הספר כולל ביגוד – 1,000 ₪.
 - חוג קולות עמל – 300 ₪ כל בת.
 - בגדים וציוד לצה"ל – 5,000 ₪ לכל בת.
 - מסיבת גיוס – 1,500 ₪ כל בת.
 - ימי הולדת - 2,000 ₪ לכל בת.
 - שיעורי עזר במתמטיקה – 50 שיעורים על סך 120 ₪ כל אחת.
 - טיפולים פסיכולוגיים א' – 280 ₪ כפול 4.
 - טיפולים פסיכולוגיים ב' – 280 ₪ כפול 2.
 - קופת חולים מכבי – 100 ₪ כל אחת לחודש.
 - פלאפון חדש לגיוס – 3,500 ₪ לכל אחת.
33. האם טענה כי מדובר בקומץ מההוצאות, וכי ראיות חלקיות לכך, שנשמרו על ידיה מהעת האחרונה צורפו לתגובתה לבקשה הדחופה לעיכוב הליכי הוצאה לפועל שהוגשה ביום 15.6.22 (עיון בנספחי התגובה הנ"ל מעלה כי לא מופיעות בה כלל קבלות אלא תכתובת עם הבת ב' ואחרים על הוצאות ספורות שהוציאה האם על מי מהבנות).
34. האם טענה כי הנספח להסכם הגירושין הכיל בתוכו את כל סכומי הכסף לאורך השנים שלא שולמו על ידי האב עת היא טיפלה בבנותיו לבדה ודאגה לכל מחסורן. לטענתה, הנספח הכיל בתוכו נתונים של חוב עבר ללא תלות בגיל הבנות וללא תלות בשינוי נסיבות, ועל כן, גם נישואי הבת אינם פוגמים בחיובים.
35. לטענת האם האב טען כי נשא בהוצאות הקטינות וכאשר נאמר לו שלא צירף ראיות לכך טען בצורה מגוחכת שלא התחייב להוציא ולא נדרש. עוד טענה, כי האב לא טען בכתבי טענותיו כי נשא בהוצאות הנ"ל של הקטינות.
36. האם טענה כי עדות האב שקרית והפנתה לסתירות בין כתב הגנתו (סעיף 6 לכתב ההגנה) בין חקירתו הנגדית בעמ' 13 ש' 7-8 לפרו' וכן לסתירות נוספות.
37. האם טענה כי האב הודה כי במועד חתימת הנספח הצדדים לחצו ידיים, משמע התחייבו משפטית בתקיעת כף האחד כלפי השני.
38. האם טענה כי הצדדים חתמו על המסמך לאחר גירושיהם, וטענה כי קודם להסכם היו ידועים בציבור, על כן, טענה כי אין חובה לאשר הסכם בין ידועים בציבור וההסכם תקף ביניהם ללא צורך באישורו, וזאת חרף ההמלצה לאשרו בבית

המשפט.

39. בנוסף, האם טענה כי כותרת ההסכם הינה: "נספח להסכם הגירושין" ועל כן מדובר בהמשך ישיר של הסכם הגירושין והוא מתייחס לדברים ספציפיים הגוברים על הסכם הגירושין שאושר. האם טענה כי מדובר ב'הסכם אחר' ועל כן הוא תקף.
40. האם טענה כי לפי הפסיקה יש כיום דעות מקלות בנושא הסכם גירושין שלא אושר בעיקר בשל עקרון תום הלב, ההשתק והמניעות.

טענות האב

41. יש לדחות התביעה על הסף משלא קמה לאם עילה להגשתה. האב טען כי הנספח מפרט עניינים רכושיים בין הצדדים, אשר משנים את הסכם הגירושין, ועל כן, אין לנספח תוקף ללא אישור ערכאה משפטית. האב טען כי על האם היה להגיש תביעה הצהרתית למתן תוקף לנספח טרם הגישה תובענה לסעד כספי מכוחו.
42. האב טען כי גם אם פעל באופן חלקי בהתאם לנספח, אין בהתנהגותו כדי לתת לנספח תוקף משפטי, היות והוא כולל עניינים רכושיים.
43. האב טען כי לא ניתן ללמוד כי סעיף 1 מתייחס לעניין המזונות שכן לא צויין כי הוא מחליף את דמי המזונות, לא נכתב מתי יש לשלם סכום זה, ועל כן, לטענתו, מדובר בהסכמות רכושיות אשר לצורך איכותן הייתה האם צריכה לקבל תוקף של פסק דין להסכם.
44. האב טען כי במועדים הרלוונטיים לחתימה על הנספח, האם הציבה בפני האב את התנאים המפורטים בנספח והוא נאלץ לחתום עליהם בליט ברירה, על מנת להמשיך להתגורר עמה תחת קורת גג אחת. האב טען כי בדיעבד האם היתלה בו וכל מטרתה הייתה לסחוט אותו כלכלית, שכן ימים ספורים לאחר שחתם על הנספח, היא גרמה לו לעזוב את הבית.
45. האב טען כי הנספח לא אושר בפני בית המשפט שכן האם ידעה כי האב לא יסכים לאשרו, לאור יחסי הצדדים שהתערערו בסמוך לאחר החתימה על הנספח.
46. האב טען כי הפסיק להעביר לאם 5,000 ₪ והחל להעביר 3,200 ₪ רק בחודש 7/2020 למרות שהיה מעוניין להפסיק להעביר סכום זה קודם, בשל איומיה של האם לפגוע בו ולהעליל עליו בפני רשויות החוק, כגון מל"ל, מס הכנסה, המנהל המיוחד בתיק הפש"ר, מעסיקיו וכיוצא בזה. האב טען כי האם מימשה חלק מאיומיה, ודאגה שיפוטר מחברת -- בה עבד, וזאת כפי שניתן ללמוד מתצהיר הבת ב' שהוגש ולא נסתר.
47. האב טען כי לא בכדי האם הגישה תביעתה רק בסמוך למועד מסיבת החינה של הבת ב', אשר נישאה ביום 22-- בה האם בחרה שלא להשתתף, ואף למנוע מהבת א' להשתתף.
48. האב טען כי ביום 20-- עברה הבת א' להתגורר בביתו עם הוריו והוא נשא במלוא הוצאותיה וזאת בשל סכסוך בינה לבין האם, ואף בשל כך החליט האב להפסיק להעביר את הסכום 5,000 ₪, כאשר באותו מועד הבת א' הייתה בת כ-19.5 והייתה אמורה להתגייס לצה"ל ביום 20-- , ואף חתמה על מסמך לפיו היא גרה אצל האב וכל צרכיה מסופקים על ידו.
49. האב טען כי האם מודה בכך כי הנספח כולל בעיקר ענייני רכוש, התחשבות בעניין הרכב והמחסן, מה שמחייב אישור ההסכם לקבלת תוקף משפטי.
50. האב טען כי לא גמר בדעתו לחתום על המסמך וחתם עליו נוכח איומי האם, כאשר הדגיש כי אין כל ראייה לכך כי הסכום 5,000 ₪ מהווה דמי מזונות.
51. האב טען כי האם מעולם לא הציגה בפניו כל קבלה בעניין הוצאות הקשורות בבנות, בהן נדרש להשתתף, על אף מחויבויותיה לעשות כן בהתאם לסעיפים 19-20 להסכם הגירושין, האם גם הודתה כי מעולם לא דרשה מהאב מחציות.
52. האב טען כי לא בכדי לא מצוין בנספח כי הגדלת סכום התשלום החודשי היא בשל חוב עבר בגלל אי תשלום המחציות.
53. האב טען כי פירוט חלקי של הוצאות חריגות הועלה לראשונה בתצהירה, וגם אז הוא לא נתמך בכל ראייה, אף שהאם יכלה לשחזר קבלות מהגופים הרלוונטיים, והיה עליה לעשות כן לפי הסכם הגירושין. בנוסף, טען, כי ברשימה נכללו הוצאות בהן אין הוא נדרש להשתתף כגון: מסיבת גיוס, בגדים וציוד לצה"ל וחולצות לבנות וגרביים שניהם כלולים בסכום המזונות השוטף ולא מדובר בהוצאה חריגה.
54. האב טען כי האם הודתה כי שווי הרכב עמד ע"ס 35,000 ₪, דהיינו חלקה של האם הוא מחצית 17,500 ₪, כמו כן הודתה כי האב עשה שימוש במחסן קרוב ל-4 שנים לאחר עזיבתו את הבית ביום 19-- , עוד הודתה כי התוספת בסך 1,800 ₪ גילמה את שווי הרכב, השימוש במחסן והוצאות העבר של הבנות. האב טען כי בהקשר זה כי שילם את התשלום הגבוה משך שנה וארבעה חודשים (4/19-7/20) ובסה"כ 28,800 ₪ אשר מהווים כבר את דמי השימוש ברכב ואת דמי השימוש במחסן ועל כן, הפסיק לשלם תוספת זו.
55. האב טען כי מטרתה של האם היא לסחוט ממנו כמה שיותר כספים.
56. האב טען כי האם טענה בחקירתה הנגדית כי הסכום 3,200 ₪ שנקבע בהסכם הגירושין עד הגיע הבנות לגיל 21 איננו מוגזם כי הן היו "שוחרות" והלימודים שלהן היו צריכים להגיע עד גיל 21, מאידך טענה האם בסעיף 41 לתע"ר מטעמה כי הבת ב' הפסיקה לימודיה במסלול "שוחרים" בשל בן זוגה, אשר סייע לה לוותר על מסלול ההנדסאים, היא הייתה

במסלול רק חודשים ספורים ואז התגייסה לצה"ל, וזאת בניגוד לדבריה של האם במסגרת תביעת המזונות הראשונה במסגרתה טענה כי הבת הייתה במסלול רק חודש אחד. האב טען כי כלל לא קיבל את אישור לימודיה של הבת בווטסאפ ועל כן לא העביר את חלקו בתשלום. האב צירף תכתובת לפיה ביקש לקבל את אישור הלימודים אשר לא נשלח אליו.

57. האב טען כי האם היא מי שמתנהלת בחוסר תום לב, כאשר היא מבקשת סך בגובה 5,000 ₪ עבור הבנות, כאשר הן כלל לא התגוררו עמה וזאת על פי הצהרתה שלה, על כן, הסכום לא מהווה סכום מזונות בלבד אלא גם סכום לאיזון משאבים. עוד טען, כי האם עמדה על תשלום המזונות בהתאם להסכם הגירושין גם לאחר שהבת ב' נישאה ולא התגוררה עם האם ועדיין דרשה לקבל את מלוא הסכום. האב טען, כי האם הודתה שכלל לא פנתה לאב שיישא בגובה המחציות ולא הציגה לו קבלות בקשר להוצאות אלה.

58. בנוסף, האב טען כי האם השתמשה ללא אישורו בהנחות הקשורות אליו ואל נכותו, וכך יצרה חוב על שמו אשר הצליח להחזיר את החוב להיות על שמה.

59. האב טען כי הוכיח כי שילם על חלקו ברכב ובמחסן ורק לאחר מכן הפסיק את התשלום, כך שנהג בתום לב. עוד טען כי דווקא האם נהגה בחוסר תום לב עת הוציאה אותו מבית המגורים מיד לאחר שחתם על ההסכם. האב טען כי שינה מצבו לרעה אך המשיך לשלם לאם מזונות על אף שהבנות עזבו את הבית.

דין והכרעה

נוסח הנספח

60. על מנת לנתח את מעמדו של הנספח להסכם הגירושין, אביא להלן את מלוא תוכנו:

"נספח לחוזה הגירושין:

1. החל מחודש 04/19 עד לכל 15 לחודש יועבר סך של 5,000 ₪

2. התשלומים הבאים יועברו לט' החל מחודש 04/19

קופת חולים מכבי 224

טלפון נייד 40

ביטוח רכב 294

ביטוח חיים + בריאות 300

תשלום לכנר 600

3. רכב פולקסווגן מועבר לט' ותבוצע העברת בעלות ע"י ט' עד ליום 08.04.19.

4. המחסן יהיה בשימוש של ט' כל זמן שגרים ברח' ---.

5. מוסכם כי ביום שא' תגיע לגיל 21 יופחתו 1600 ₪.

6. באופן חד פעמי התשלומים בסעיף 2 ישולמו ע"י ס' וט' יעביר את התשלום ב-28.4.

יתר הסעיפים בהסכם הגירושין ללא שינוי.

על החתום..."

61. על מנת לדון בתביעת האם, יש לבחון את מהות ההסכם, האם זה הסכם שניתן לאוכפו והאם הוא מחייב את אישור בית המשפט לצורך תוקפו.

איזה הסכם נחשב להסכם ממון המצריך את אישור בית המשפט ומה דין הסכם ממון שלא אושר בפני בית המשפט

62. על מנת לבחון טענות הצדדים בהקשר הנספח להסכם, יש תחילה לבחון האם הנספח להסכם מהווה 'הסכם ממון' או שהמדובר ב'הסכם רגיל'.

63. סעיף 1 לחוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973 (להלן: "חוק יחסי ממון") קובע כדלקמן:

"הסכם בין בני זוג המסדיר יחסי ממון שביניהם (להלן – הסכם ממון), ושינוי של הסכם כזה, יהיו בכתב".

64. סעיף 2 לחוק יחסי ממון קובע:

"(א) הסכם ממון טעון אישור בית המשפט לעניני משפחה (להלן – בית המשפט) או בית הדין הדתי שלו סמכות השיפוט בענייני נישואין וגירושין של בני הזוג (להלן – בית הדין), וכן טעון שינוי של הסכם כזה אישור כאמור.

(ב) האישור לא יינתן אלא לאחר שנוכח בית המשפט או בית הדין שבני הזוג עשו את ההסכם או את השינוי בהסכמה חפשית ובהבינם את משמעותו ואת תוצאותיו.

(ג) "... (ההדגשות שלי, ג.ס.ב.).

65. הסיבה לצורך באישור בית משפט הוסברה בע"א 4/80 מונק נ' מונק, פ"ד לו (3) 428, 421 (1982) כך:

"בגלל היחסים המיוחדים, העדינים והמורכבים, הקיימים בין בעל ואישה, קבע המחוקק, כי אין תוקף להסכם ממון ביניהם, אלא אם כן משתכנעת ערכאה שיפוטית, שההסכם נעשה מתוך רצון חופשי, ללא לחץ, וששני הצדדים הבינו בדיוק במה המדובר ומהן התוצאות האפשריות של חתימתם על אותו הסכם".

ראו גם: בע"מ 7734/08 פלוני נ' פלונית (27.4.2010) (להלן: "בע"מ 7734/08").

66. בתמ"ש (ת"א) 28400-03-15 פלונית נ' אלמונים, 6.16) חזר בית המשפט על ההלכה הידועה כי הדרך לשנות הסכם ממון היא באמצעות חתימה על הסכם מתקן ואישור בית המשפט.

67. על כן, בכל הנוגע לאיזון המשאבים בתקופת הנישואין, לא ניתן לשנות מההסכם המוקדם שלא על דרך של הסכם ממון.

68. הנספח להסכם הגירושין לא אושר על ידי בית משפט. חוק יחסי ממון מציב דרישה צורנית לכריתת הסכם ממון, היא אישור הסכם הממון על ידי בית המשפט. ככלל מקום בו לא מתקיימת דרישה צורנית זו, הרי שאין בפנינו הסכם אכיף כלל ועיקר.

69. טרם הוכרע בפסיקה מעמדו של הסכם ממון שנחתם על ידי הצדדים, אולם לא קיבל את אישור בית המשפט, וקיימות בהקשר זה גישות שונות. ראו בהקשר שזה דברי בית המשפט בבע"מ 4547/06 פלוני נ' פלוני (11.6.2006) שקבע:

"השאלה האם יש מקום להכיר בתוקפו של הסכם ממון שלא אושר על ידי בית המשפט לא זכתה לתשובה חד-משמעית בפסיקה, ויש לגביה דעות לכאן ולכאן, בתלות בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. מחד גיסא, יש הסוברים כי אישור המוענק על ידי בית משפט להסכם ממון מהווה תנאי לתקפותו, ומאידך גיסא, יש הרואים באישור זה רובד נוסף להסכם שערכו בני הזוג, אשר לפיו, גם הסכם ממון שלא אושר על ידי בית המשפט, עשוי להיחשב להסכם תקף על פי דיני החוזים (לסקירה ממצה של הגישות בעניין, ראו: ניסים שלם יחסי ממון ורכוש - הלכה ומעשה 153-173 (2001))."

70. עוד יש לבחון, האם בהתייחס להוראות הדין הנספח שבפנינו הוא 'הסכם ממון' אם לאו. לעניין זה קבע בית המשפט בע"א 169/83 יונה שי נ' ששון שי פד"י לט (3) 782, 776 (1985):

"סיכומה של השקפתי הוא, שהמבחן אם הסכם פלוני בין בני-זוג הוא "הסכם ממון" אם לאו, טמון במטרתו. אם זו צופה פני איזון משאבים בענייני ממון לעת מוות או גירושין לפנינו "הסכם ממון", יהיו מימדיו רחבים או צרים. לעומת זאת, אם זו נוגעת ליחסים שוטפים או לעסקה רגילה בין בני-אדם – לאו דווקא בנושא של דיני משפחה, ולא למשל דיני חוזים או קניין, ללא קשר נראה לעין עם איזון משאבים בעת גירושין או מוות – לפנינו הסכם רגיל שדינים אלה (לפי הנושא) חלים עליו".

71. יצוין כי גם במקרה בו הנספח מהווה הסכם המחייב את אישורו של בית המשפט, הרי שאפשר כי תוקפו של הנספח לא יישלל לחלוטין נוכח אי אישורו בפני הערכאה המתאימה. יש לבחון את תום ליבם של הצדדים ואם התנהלו בהתאם לתוכן ההסכם ושנינו מצבם לרעה על פיו. בתמ"ש (תל אביב-יפו) 31410/01 פלוני נ' פלונית (20.1.2004) (להלן: "תמ"ש 31410/01"), נסקר נושא אכיפת הסכם ממון שלא אושר ע"י בית המשפט מטעמים של חוסר תום לב וכך נפסק:

"בתי המשפט סברו שיש בעיקרון של תום לב (שהפסיקה הרחיבה אותו על כל תחומי המשפט) כדי לפרוץ את החומה הבצורה של איזון הסכם ממון בין בני זוג שלא אושר על ידי בית המשפט.

הנגיחה הראשונה של איל הברזל (=עקרון תום הלב) בחומה הבצורה של איזון הסכם ממון בין בני זוג שלא אושר על ידי בית המשפט, נעשתה בעניין רודן (ע"א 151/85 רודן נ' רודן, פ"ד ל"ט (3) 186, 194-193) כדברי המלומד אריאל רזן צבי:

"באשר להסכם ממון נפתח ע"י בית המשפט העליון פתח כחודה של מחט להתגבר במקרים מסויימים על העדר הדרישות הצורניות. היה זה מקרה, שבו חתמו הצדדים על הסכם שלא עמד בדרישות הצורה. הוא לא אושר על ידי בית המשפט כמצוות חוק יחסי ממון בין בני זוג. ההסכם נחתם שנים רבות לפני כן ובוצע בחלקו הגדול. בית המשפט

מנע מן הנתבע את אפשרות העלאת הטענה בדבר הפגם הצורני המהותי כהגנה נגד תביעה לאכיפת אחת ההתחייבויות, שהיתה כלולה בהסכם כזה.

בית המשפט עשה שימוש הן בדוקטרינת ההשתק והן בסעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי), המטיל חובה להשתמש בזכות בתום לב. הזכות, מושא ההתייחסות, היא טענת אי תקפותו של הסכם על פי חוק יחסי ממון בין בני זוג. המקרה הוא חריג, אך האמצעים המשפטיים, אשר הופעלו במקרה זה, ניתנים לאיזון במקרים אחרים, פחות חריגים. הכל תלוי במדיניות שיפוטית שבית המשפט יאמץ".

(אריאל רוזן צבי, דיני המשפחה בישראל בין קודש לחול, עמ' 368).

להלן מדברי כב' השופט דב לוין בעניין רודן כלשונם:

"נראה לי, כי במקרה זה מנועה המשיבה 2 מלהעלות טענה זו, בשלב כה מאוחר, 9 שנים לאחר שנכרת ההסכם, לאחר שהיא קיבלה את מה שההסכם העניק לה ובעת שהיא נדרשת לעמוד בנדרש ממנה על פי (= ההדגשה שלי - ג"ג). העובדה שהיא נהגה על פי ההסכם במשך 9 שנים, מעידה על כך שהיא הכירה בתוקפו, וכי אישור בית המשפט המחוזי עמד בדרישותיה, והיא חתמה על ההסכם מתוך רצון חופשי ומודעות מלאה להשלכותיו.

העלאת טענה זו, בשלב כה מאוחר הינה שימוש בזכות שלא בתום לב, דבר העומד בסתירה לסעיף 39 לחוק החוזים. ובעניין זה ראה בג"צ 566/81 (=עמרני נ' ביה"ד הרבני הגדול פד"י ל"ז (2) 1 בעמוד 9 - 10).

"...סעיף 39 האמור אמנם מטיל את החובה לנהוג בתום לב לגבי השימוש בזכות הנובעת מהחובה, אך לאור הוראת סעיף 61 (ב) לחוק הנ"ל משמשות הוראות שבסעיף 39 - 'ככל שהדבר מתאים לעניין ובשינויים המחוייבים' - כעיקרון התנהגות וכמדיניות משפטית מחייבת לענין פעולות משפטיות וחייבים שבכלל המערכת המשפטית בישראל. (= ההדגשה שלי - ג"ג). כך נקבע כי הוראות סעיף 39 חלות גם לעניין חיובים וזכויות המוענקים על פי דין - ולא מכח תנאי החובה - כגון הזכות הניתנת לצד לחובה לבטלו, בשל פגם שנפל בו או בשל הפרה שהתרחשה בו". (בג"צ 59/80, (=שירותי תחבורה פד"י ל"א (1) 828) בעמ' 836)...

[...]

אכן, ראוי שהחומה שהקים סעיף 2 (א) לחוק תישאר איתנה ובצורה אך "אבנים שחקו מים" (איוב, י"ד, י"ט) ובמקרים חריגים, כבמקרה דנן, כשאחד הצדדים מממש את החלק הארי של ההסכם, תוך התנהגות חדה, מובהקת וברורה שלא בתום לב, כאשר לא ניתן להחזיר את הכסף ואת הגלגל אחורנית, ראוי ליתן תוקף מחייב להסכם גם כשלא אושר כאמור בסעיף 2 (א) לחוק" (ההדגשות במקור, ג.ס.ב.).

72. יצוין כי על פסק הדין בתמ"ש 31410/01 הוגש ערעור שהתקבל בבית המשפט המחוזי (ע"מ (תל אביב יפו) 1104/04, 2.8.2005), אולם הערעור נסב רק על סוגיית דמי שימוש ראויים ולא על תוקף ההסכם שלא אושר. גם הבר"ע לבית המשפט העליון נדחתה, ובבע"מ 9126/05 פלוני נ' פלונית, 26.1.2006 נקבע אגב אורחא:

"לעיצומם של דברים, כשלעצמי מקובלת עלי במישור העקרוני העמדה שהציג בית המשפט לענייני משפחה לפיה לא יוכל צד להסכם ממון חתום שלא הוגש לאישור להישמע בטענה של העדר אישור לאחר שנהנה לאורך זמן מפירות ההסכם. ברם, טענה זו יסודה בעקרון תום הלב...".

73. הדין הנוהג הוא כי הסכם ממון טעון אישור בית המשפט, ואולם אין בכך כדי לגרוע מהאפשרות שהסכם מעין זה ייאכף, אף שלא אושר, במקרים שמונה הפסיקה. כך, מקום בו מבוצע חלק מהסכם הממון ומי מהצדדים משנה לרעה מצבו בהסתמך על כך, עשוי להיות הצד האחר מנוע ומושתק מלהתכחש להתחייבויותיו, נוכח חובת תום הלב (ראו בהקשר זה: ע"א 151/85 רודן נ' רודן, פ"ד לט(3) 186, 193 (1985) אשר חלקו צוטט לעיל; רע"א 4928/92 עזרא נ' המועצה המקומית תל מונד, פ"ד מז(5) 94, 100 (1993); בע"מ 9126/05 פלונית נ' פלוני (26.1.2006) וע"מ 7734/08 דלעיל).

74. במקרה זה אין מחלוקת כי הצדדים פעלו בהתאם לנספח לאורך כשנה וארבעה חודשים, במהלכם האב העביר לאם סך בגובה 5,000 ₪ מידי חודש (סך הכולל בתוכו את דמי המזונות בסך 3,200 ₪ שנקבעו בהסכם הגירושין), המחסן היה בשימוש ורכב --- הועבר אליו. יחד עם זאת, יש לבדוק ראשית אם הנספח מהווה הסכם המצריך את אישור בית המשפט או שהמדובר בהסכם רגיל.

הנספח אינו מהווה "הסכם ממון"

75. לאחר שעיינתי בנוסח הנספח ובחוק ובפסיקה המתאימים, נחה דעתי כי הנספח שנחתם בין הצדדים מהווה הסכם "רגיל", הסכם שחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים") חל עליו, ולא מדובר בסכם המצריך את אישור בית המשפט על מנת ליתן לו תוקף.

76. אומנם כותרת הנספח היא "נספח להסכם הגירושין", ואולם עיון בנוסח הנספח מעלה כי הנספח מסדיר עניינים שכלל לא שונו מהסכם הגירושין אלא מדובר בהסכמות נוספות שנעשות בין צדדים אשר כבר לא מהווים בני זוג נשואים או

- בני זוג לקראת נישואין אלא מדובר בהסכמות ספציפיות בין צדדים גרושים.
77. כך, יודגש, כי הסכם הגירושין לא דן כלל ברכב --- או במחסן או בכל עניין אחר אשר ניתן לראות בו שינוי מהסכם הגירושין בעניינים רכושיים.
78. עיון בנספח מעלה כי הוא דן בסך בגובה 5,000 ₪, עליו יורחב בפרק הבא בפסק דין זה. אציין כי התרשמתי כי האם לא הוכיחה כי סך זה עוסק בהעלאת דמי מזונות הבנות, והתרשמתי סך זה כולל את דמי המזונות שנקבעו במסגרת הסכם הגירושין יחד עם הסכמות נוספות של הצדדים לעניין הרכב והמחסן אשר מופיעים בהמשך הנספח ללא פירוט התמורה המגיעה לאם תמורתם.
79. יודגש, בהקשר זה, כי גם סעיף 5 לנספח אינו משנה מהסכם הגירושין דבר, כאשר גם בהסכם הגירושין היה סעיף דומה (סעיף 10 להסכם הגירושין), אך הסעיף שם היה מנוסח בצורה פחות בהירה, והכל כפי שיפורט להלן.
80. בנוסף, לא התרשמתי כי אופי ההסכמות בנספח הן צופות פני עתיד בהתאם לפסיקה שצוטטה לעיל.
81. נוכח כל האמור לעיל, התרשמתי כי הצדדים לא היו צריכים לאשר את הנספח בפני ערכאה מתאימה על מנת ליתן לו תוקף, והנספח מהווה הסכם רגיל אשר חוק החוזים חל עליו.
82. יובהר כי ככל והצדדים היו בוחרים לאשר הסכמותיהם הנ"ל בפני בית המשפט, הרי שבית המשפט היה מסייע לצדדים להשלים הפרטים החסרים בנספח בהתאם להסכמותיהם, ואולם משהצדדים בחרו שלא לעשות כן, והתרשמתי כי במקרה זה, לא היו הצדדים חייבים לאשר הסכמותיהם הנ"ל בפני הערכאה המוסמכת, הרי שכעת יש לפרש את כוונת הצדדים במסמך בהתאם לחוק והפסיקה שיובאו להלן.

סעיף 1 לנספח העוסק בסך בגובה 5,000 ₪

החוק והפסיקה

83. למען הנוחות אביא להלן בשנית את נוסח סעיף 1 לנספח הקובע – "החל מחודש 04/19 עד לכל 15 לחודש יועבר סך של 5,000 ₪".
84. הצדדים פעלו בהתאם להסכם, והאב העביר לאם מידי חודש, במשך כשנה וארבעה חודשים, סך בגובה 5,000 ₪.
85. על מנת להבין כיצד לפרש את כוונת הצדדים בהקשר סעיף 1 לנספח, אפנה לבחינת הסעיפים הרלוונטיים מחוק החוזים.
86. סעיף 24 לחוק החוזים קובע: "תכנו של חוזה יכול שיהיה ככל אשר הסכימו הצדדים".
87. סעיף 25 לחוק החוזים קובע:
- "(א) חוזה יפורש לפי אומד דעתם של הצדדים, כפי שהוא משתמע מתוך החוזה ומנסיבות העניין, ואולם אם אומד דעתם של הצדדים משתמע במפורש מלשון החוזה, יפורש החוזה בהתאם ללשונו.
- (ב) חוזה הניתן לפירושים שונים, פירוש המקיים אותו עדיף על פירוש שלפיו הוא בטל.
- (ב1) חוזה הניתן לפירושים שונים והיתה לאחד הצדדים לחוזה עדיפות בעיצוב תנאיו, פירוש נגדו עדיף על פירוש לטובתו.
- (ג) ...
- (ד) ..."

88. לפי ההלכה, אין פרשנות חוזה מתבצעת על סמך הוראת הסעיף הבודדת, כי אם בהסתמך על מכלול ההוראות החוזיות ומן היחס הפנימי הקיים ביניהן, שכן רק התבוננות במארג הוראות החוזה, תסייע בידי הפרשן במלאכת התחקותו אחר כוונתם של הצדדים.

89. לעניין זה ראו ע"א 554/83 "אתא" חברה לטכסטיל בע"מ נ' עיזבון המנוח זולוטולוב יצחק ז"ל פ"ד מא(1) 282 (1987), הקובע כדלקמן:

"על אומד דעתם של הצדדים לומד השופט, בראש ובראשונה, מתוך החוזה עצמו. אכן, הוראות שונות של החוזה עשויות להשליך אור על המטרה ועל התכלית של ההוראה החוזית, אשר השופט מבקש לפרש. חוזה הוא מסגרת אינטגרטיבית. חלקיו השונים שלובים ושזורים זה בזה. אבריו השונים משפיעים זה על זה. בפרשנות החוזה יש איפוא, מחד גיסא, להשקיף עליו כעל מכלול, תוך ראייתו הכוללת, ומאידך גיסא, לבחון את הקשרים בין ההוראות השונות, תוך מגמה לגבש מהן את אומד דעתם של הצדדים..."

90. ההלכה בדבר פרשנות חוזה הוכרעה בדנ"א 2045/05 ארגון מגדלי ירקות אגודה חקלאית שיתופית ב נ' מדינת ישראל, פ"ד סא(2) 1 (2006), שקבע:

"הנה כי כן, לשונו של החוזה הינה כלי הקיבול של אומד דעת הצדדים, ומשכך, היא מהווה ראייה – לעיתים הראייה המרכזית – בדבר כוונתם המשותפת. כאמור לעיל, לא ניתן לייחס לחוזה פרשנות שאינה עולה בקנה אחד עם לשונו.

אי לכך, על בית המשפט לבחון הלוך ושוב את לשון החוזה ואת נסיבותיו החיצוניות, ובכפוף לחזקה הניתנת לסתירה כי תכלית החוזה היא זו העולה מלשונו הרגילה של החוזה, לאתר את אומד דעתם של הצדדים...".

91. בע"א 7649/18 ביבי כבישים עפר ופיתוח בע"מ נ' רכבת ישראל בע"מ (20.11.19), אליו הפנתה ב"כ התובעת, נפסק בהקשר זה כדלקמן:

"... לנוכח הכלל הבסיסי אשר קובע כי לשון החוזה היא כלי הקיבול של אומד דעת הצדדים, וכן בהתחשב בחזקה הפרשנית לפיה לשון ברורה משקפת את מה שהצדדים לחוזה התכוונו לקבוע בינם לבין עצמם (ראו ע"א 8080/16 עמודי שחף בע"מ נ' לברניצ'וק, [פורסם בנבו] פסקה 12 (2018)); וכן שלו וצמח, בעמ' 511 והאסמכתאות הנזכרות (שם) – שופט אשר בא להכריע במחלוקת לגבי משמעותם של תנאיו של חוזה סגור לא יעסוק אלא בקביעתן של עובדות החוזה. הווה אומר: השאלה היחידה שעליה יהא עליו לענות היא "מה הסכימו ביניהם הצדדים כעניין של עובדה?" – מלאכה שכונתה על ידי הנשיא ברק בהלכת אפרופים כ"פרשנות סובייקטיבית" (ראו הלכת אפרופים, בעמ' 312). במקרה של ספק עובדתי בכגון דא, יהא על השופט להפעיל את נטלי ההוכחה שנקבעו בדיני הראיות ואת הכלל העתיק בדבר פירושו של תנאי חוזי בלתי ברור לרעת מנסחו. כלל זה, המעוגן כעת בסעיף 25(ב) לחוק החוזים – אשר קובע כי "חוזה הניתן לפירושים שונים והיתה לאחד הצדדים לחוזה עדיפות בעיצוב תנאיו, פירוש נגדו עדיף על פירוש לטובתו" – מהווה פתרון יעיל וצודק של חוסר ודאות בגדרו של חוזה פורמלי סגור (ראו, למשל, Richard A. Posner, Economic Analysis of Law 114 (9th ed. 2014) ("The doctrine of contra proferentum may be a sensible tie-breaker ... on the ground that the party that drafted the contract was probably in the better position to avoid ambiguities"). פרשנותו של חוזה פורמלי סגור, ככל שמלאכה זו תידרש, תהא אפוא חסינה מפני הכנסת שיקולים ערכיים, החיצוניים לחוזה, על ידי בית המשפט. חובת תום-הלב תמשיך, כמובן, לחול על יחסי הצדדים, אך תחולתה תהא שיוויונית ושומרה למקרים קיצוניים של מצגי שווא, הטעיה ושימוש לרעה בזכויות; היא לא תשפיע על קביעת תוכנו של החוזה כהוא זה".

92. עיון בסעיף 1 לנספח מעלה כי מדובר לכאורה בסעיף לא ברור. לא כתוב מי יעביר למי סך בגובה 5,000 ₪, לא ברור לשם מה יועבר התשלום ולא ברור עד מתי יועבר תשלום זה, ועל כן, ההסכם כפי נוסחו חסר מסוימות ומצריך השלמה על מנת לקיימו.

93. התרשמתי כי חרף היעדר פרטים מהותיים בהסכם, אין להורות בשלב זה על ביטול ההסכם, וזאת כאשר הצדדים התנהלו בהתאם להסכם במשך תקופה של כשנה וארבעה חודשים, ויש להתחקות אחר כוונת הצדדים בהתאם להסכם, ועל בית המשפט להשלים בהסכם את הפרטים החסרים בהתאם לסמכותו המופיעה בסעיף 26 לחוק החוזים.

מהכלל אל הפרט

94. האם טוענת כי מדובר בהעלאת דמי המזונות מהסיבה שלטענתה האב לא נשא בעבר בחלקו בהוצאות החינוך והבריאות של הבנות (וכן בשל תשלום חלקה של האם ברכב --- ותשלום עבור השימוש במחסן) והאב טען כי המדובר בסכום נוסף שאולץ לשלם לאם בכפיה בשל ההסכמות הרכושיות אשר אליהן הגיעו הצדדים במסגרת הנספח.

95. עיינתי בראיות שני הצדדים, ולא מצאתי ראיה ברורה התומכת בעמדת האם כי סך זה מהווה הגדלת דמי המזונות וכי יש לשלמו עד ימלאו לצעירת הבנות 21.

96. האם לא צרפה ראיות לכך ששילמה הוצאות חינוך ובריאות במלואן לבדה ולא הוכיחה כי טרם חתימת הנספח האב לא נשא בהוצאות החינוך והבריאות החריגות חרף בקשותיה.

97. ההפך, הוכח כי בתקופה שלאחר הסכם הגירושין וטרם החתימה על הנספח, האב נשא יחד עם האם בכל הוצאות הבית ע"י העברת חלק מהכנסתו, כאשר אין מחלוקת כי האב העביר לאם שיק שהתקבל ממקום עבודתו בסך כ-5,000 ₪ לחודש (כך לטענת האם). ראו דבריה: "ט' היה מקבל את המשכורת גם במזומן וגם בשיק. את המזומן היה לוקח לעצמו ואת השיק היה נותן לי שאפדה אותו. היינו הולכים לבנק של המעסיק ופודים כדי שנוכל להתנהל. לא הפקדנו את השיק בחשבון מישהו אחר" (עמ' 5 ש' 16-18 לפרו'), "5000 והוא היה מקבל עוד כמעט כפול" (עמ' 5 ש' 23 לפרו').

98. בנוסף, האב טען בחקירתו הנגדית כי גם הוא נשא בהוצאות אלה, וכך טען:

"... כפי שכתוב בהסכם אני מחוייב לשלם מחציות דבר שגם עשיתי. עשיתי באופן הפרטני מול כל אחת מן הבנות כוול קניות של משקפיים לגדולה ומוצרי הגיינה לקטנה ותשלום נסיעה לפולין של הילדה הגדולה חלקו אפשר לתת לבנות להעיד הם יודעות מצויין" (עמ' 9 ש' 14-17 לפרו').

99. לעניין הסיבות לתשלום טענה האם בחקירתה הנגדית: "... ביני לבן ט' היה הסכם שהוא לא יוכל לשלם את המזונות (צ"ל מזונות, ג.ס.ב.) וגם את המחציות ואני במחווה של רצון טוב סגרנו שאני משלמת הכל והוא רק 5000 כי ידעתי שזו המשכורת שלו ולא ישאר לו ממה לחיות. אני לא חסכתי מן הבנות שום דבר וכל מה שהן היו צריכות הן קיבלו ולא שמרתי שום קבלה, לא על נהיגה חינוך נסיעה לחו"ל, ולאורך תקופה הוא גם שילם" (עמ' 6 ש' 15-19 לפרו').

100. בעניין הסיבות לתשלום התרשמותי כי האם סתרה את עצמה, האם מחד טענה כי הסך בגובה 5,000 ₪ בנספח מגלמים את שווי הרכב המשותף, השימוש במחסן והוצאות העבר של הבנות:

"ש. סעיף 12 לתצהיר את אומרת כי ה- 5000 ש"ח כלומר תוספת מ- 3200 שהיו בהסכם מגלמים את שווי הרכב המשותף, השימוש במחסן והוצאות העבר של הבנות. נכון?"

ת. כן." (עמ' 6 ש' 30-31 לפרו').

ומאידך טענה: **"אני אמרתי שאנו סגרנו מחיר של 5000 ₪ שכולל את הכל. את הרכב הוא לקח לשימושו ואין קשר בהסכם עם השימוש ברכב לתשלום של 5000 ₪" (עמ' 7 ש' 3-4 לפרו').**

101. כאשר ב"כ האב עימת את האם עם כך שכאשר הצדדים התגוררו יחד הם נשאו יחד בהוצאות החינוך והבריאות, השיבה האם:

"לא נכון. אני מן המשכורת הייתי צריכה לשלם הלוואה שהייתי צריכה להחזיר ואת התשלום שבית המשפט פסק בפשיטת רגל, לכל אחד היה את התיק שלו אבל אני הייתי הולכת ומשלמת את שני התיקים. מעולם לא התחשבתי איתו על מה נכנס למה. כל זמן שגרנו יחד לקחנו את מה שיש והסתדרנו עם מה שיש. ולא חישבתי מה שלי ומה שלו." (עמ' 7 ש' 24-27 לפרו').

102. נוכח האמור לעיל, התרשמתי כי הסך שנרשם הוא סך הכולל את דמי המזונות (בגובה 3,200 ₪ לחודש לשתי הקטניות ו-1,600 ₪ לקטינה) ואת ענייני הרכב והמחסן (סך בגובה 1,800 ₪ נוספים), כאשר לא ברור מדוע הצדדים לא כתבו את הסיבות לתשלום ואת משך הזמן שיש לשלמו. יודגש כי בנוסח ההסכם לא ברור עד מתי ישולם הסך בגובה 5,000 ₪ וכביכול מועד התשלום חל לנצח, ללא מועד סיום.

103. האב טען בהקשר הנספח בסעיף 2 בעמ' 4 לתע"ר מטעמו: **"במועדים הרלבנטיים לחתימת הנספח התובעת הציבה בפניי את התנאים כמפורט בנספח ונאלצתי לחתום עליו בלי ברירה, על מנת להמשיך להתגורר עימה תחת קורת גג אחת. בדיעבד הבנתי כי התובעת היתלה בי וכל מטרתה היתה לסחוט אותי כלכלית, שכן ימים ספורים לאחר חתימת הנספח גרמה לי לעזוב את הבית, שכן החיים תחת קורת גג אחת עמה היו בלתי נסבלים".**

104. האב הסכים כי קיים את ההסכם למשך תקופה וטען: **"נכון. הסיבות הם גם בתצהיר שלי. והם הסבר של נסיבות חיי בבית. תחת איומים תקיפות הענשות גם כלפי גם כלפי הבנות. זה לא פשוט כמו שנראה רק לחתום ולשלם. את כל המשכורת שלי היא קיבלה וגם כל דבר שהיה לי." (עמ' 10 ש' 6-8 לפרו').** האב הסביר כי התשלום היה עבור "שקט" וכך טען:

"על שקט תמורת שקט. היא לא תהרוס לי את החיים ותקבל את הסכום שהיא חושבת שמיגע לה. תמורת הרכב תמורת המחסן." (עמ' 10 ש' 24-25 לפרו').

105. התרשמתי כי לא ניתן לתת אמון בגרסת האב במלואה. לא ברור האם רצה בהסכם של "שקט מול שקט" או שהאב חתם על הנספח נוכח איומים וכפיה מטעם האם (האב טען כי האם גרמה לפיטוריו מהעבודה והוכיח כי האם יצרה קשר עם המעסיק שלו ולא ברור ולא הוכח אם פנייתה הנ"ל הביאה לפיטוריו, ראו נספחים 5 ו-6 לתע"ר האב), ואולם לא התרשמתי כי האב הוכיח כי התקיים סעיף 17(א) לחוק החוזים והיסודות המפורטים בו. לא התרשמתי כי האב התנהל כמי שחושש מאיומיה של האם, כאשר בהתאם לנספח האב קיבל תמורה אשר חזקה שיש לשלם עבורה.

106. בנוסף, התרשמתי כי לא ניתן לקבל גרסתו של האב כי לאחר שחתם על ההסכם "נזרק" מדירת המגורים. ההפך, התרשמתי כי כל עוד הצדדים התגוררו תחת קורת גג אחת, העביר האב, ללא הסכם, סך של 5,000 ₪ הכולל בתוכו את דמי מזונות הבנות והשתתפות האב בעניינים נוספים, וככל הנראה טרם הפרדת המגורים, ביקשה האם להמשיך לקבל הסך הנ"ל, והצדיקה אותו בעניינים הרכושיים (הרכב והמחסן) שאכן, על פניו, הגיע לאם תשלום עליהם.

107. יובהר כי לא ניתן הסבר מדוע נשמטו מהנספח הסיבות לתשלום בגובה 5,000 ₪ ומשך התשלום, לא ברור אם הסיבה היא שגגה או בשל העובדה כי הסך בגובה 5,000 ₪ מורכב הן מדמי המזונות והן מהסכמותיהם הנוספות של הצדדים הקשורות כל אחד במועד אחר.

108. בנוסף, התרשמתי כי לא ניתן לקבל את גרסתה של האם כי משך החיוב בתשלום של 5,000 ₪ הוא עד ימלאו לבנות 21, וזאת כי האם עצמה הודתה כי מדובר בחיוב שמקור רובו הוא חובות עבר וכן עניינים רכושיים. לא ברור מה הקשר בין חובות עבר של האב על נושאים שונים לבין תשלום החוב עד ימלאו לבנות 21. בנוסף, לא ברור איך בתקופה של כשנתיים, במהלכה אין מחלוקת כי האב העביר מידי חודש לאם סך בגובה של כ-5,000 ₪, יצר האב חובות כה גבוהים אשר מצריכים את השבת החוב במשך תקופה כה ארוכה כטענת האם.

109. נוכח העדר המסוימות הנ"ל בהסכם, התרשמתי כי יש לכלל ביותר לקבוע את החיוב בהתאם לסעיף 1 לנספח לתקופה של כשנה וארבעה חודשים, כפי ששולם בפועל, במהלכה הועבר סך בגובה 28,800 ₪ (1,800 ₪ כפול 16 חודשים), כאשר האם הודתה כי שווי רכב --- היה 35,000 ₪ במסגרת סעיף 12 לתע"ר מטעמה. דהיינו היה על האב לשלם לאם תמורת הרכב סך בגובה 17,500 ₪, והועבר בפועל סך בגובה 28,800 ₪ שהיווה גם את דמי השימוש עבור מחסן.

110. יודגש כי לעניין דמי השימוש עבור המחסן, לא הובאו מטעם מי מהצדדים נתונים בעניין שווי הזכות ולמשך כמה זמן השתמש האב במחסן בפועל (האם טענה כי לדעתה האב סילק דבריו מהמחסן בחודש 1/23, עמ' 7 ש' 10 לפרו').
111. חיזוק לעמדתו כי הסך בגובה 5,000 ₪ לא מהווה כולו דמי מזונות אני מוצאת מכך כי בסעיף 5 לנספח נכתב: "**מוסכם כי ביום שא' תגיע לגיל 21 יופחתו 1,600 ₪**". דהיינו דמי המזונות של א' עמדו ע"ס 1,600 ₪ ומשנפסק החיוב כלפיה במזונות, סך זה מופחת (לו גרסתה של האם הייתה נכונה, היה מופחת סך בגובה 2,500 ₪ מההווה כביכול את חלקה של א' במזונות, מחצית). התרשמתי, כאמור, כי נוסח סעיף זה נוסח בצורה שונה במסגרת הסכם הגירושין (סעיף 10 להסכם הגירושין) ועל כן, ביקשו הצדדים להיות ברורים בקשר לסעיף הנ"ל במסגרת הנספח.
112. לעניין הוצאות החינוך והבריאות לא הוכח מי מהצדדים נשא בהוצאות אלה, ושני הצדדים לא צרפו קבלות משמעותיות עבור התשלום או דרישות תשלום מהצד השני. במסגרת סעיף 2 לנספח נראה כי הצדדים הסכימו כי האב יישא בהוצאות הבנות לקופת חולים, טלפון נייד, ביטוח רכב, ביטוח חיים ובריאות ותשלום לכנ"ר, כאשר נראה כי הצדדים הגיעו ביניהם להסכמות שונות לעניין חלוקת ההוצאות ביניהם.
113. בנוסף, האב הפסיק לשאת בסך בגובה 5,000 ₪ עוד בחודש 7/2020 (ונשא רק בסך בגובה 3,200 ₪ בהתאם להסכם הגירושין) ותביעת האם הנ"ל הוגשה רק ביום 24.1.22, דהיינו למעלה משנה מהמועד בו חדל האב לשלם את התוספת בהתאם לנספח, וכאשר טענתיה הנ"ל של האם לעניין הנספח עלו עוד במסגרת כתב הגנתה לתביעת האב שנמחקה. התרשמתי כי לו אכן הסך בגובה 5,000 ₪ היה חיוב קיים שיש לשלמו יחד עם תשלום דמי המזונות, הרי שהאם הייתה מזדרזת להגיש תביעתה או תובעת מהאב את חלקו בהוצאות החינוך והבריאות לכל הפחות דרך ההוצאה לפועל בסמוך למועד בו חדל האב להעביר לאם את התשלום או בסמוך למועד בו טענה זו עלתה לראשונה במסגרת כתב הגנתה. בהקשר זה יודגש כי האם לא צרפה בפניי הודעות ווטסאפ או כל תכתובת אחרת ממנה ניתן ללמוד על מהות התשלום בגובה 1,800 ₪ שנוסף בהתאם לנספח, כאשר התרשמתי כי גרסתה של האם אינה מתיישבת גם עם המועד בו הוגשה תביעתה.
114. בנוסף, בהקשר הסך הנ"ל, טענה האם במסגרת כתב ההגנה לתביעת האב לביטול מזונות (תלה"מ 42904-10-20) כדלקמן:

לא ברור כיצד הסכמות לעניין הרכוש של הצדדים מהוות, לשיטת האם, תשלומים שיש להתייחס אליהם כדמי מזונות לעניין מועד תשלומם, כאשר במקום אחר טוענת האם כי סכום זה כולל גם את הוצאות החינוך והבריאות החריגות לעבר. התרשמתי כי גרסתה של האם איננה עקבית וחסרת היגיון של ממש ולא אוכל לקבלה.

115. יודגש כי בשום מקום בנספח לא נכתב כי הסך הנוסף בגובה 1,800 ₪ כולל בתוכו גם את הוצאות החינוך והבריאות החריגות של הבנות לעבר (כאשר במסמך נכתבו הסכמות אחרות לעניין הרכוש), כאשר המסמך כפי שנחתם עשוי היה לגרום לאב לפגיעה חמורה כאשר יכול היה להיות מצב לפיו האב משלם לאם סך בגובה 5,000 ₪ וייתבע על ידה לשלם לה גם את המחציות.

116. נוכח האמור לעיל, לא הוכח כי יש לקשור בין התשלום הנוסף בגובה 1,800 ₪ לדמי המזונות אשר נקבעו בהסכמה במסגרת הסכם הגירושין בגובה 1,600 ₪ לכל בת עד שתגיע לגיל 21. בנוסף, על האב היה לשאת בתשלום מחצית חינוך ובריאות של הבנות, לא הוכח כי האב סירב לשאת בסכומים אלה או כי האם נשאה בהם לבדה לפני חתימת הנספח או לאחריה.

לסיכום תביעת האם

117. טרם סיכום הכרעותי בתביעה אעיר כי לא ברור כיצד הגישה האם תביעה לקבלת סכום קצוב יחד עם תביעה לאכיפת הסכם, כאשר התביעה אותה היה על האם להגיש היא תביעה לאכיפת הסכם, וזאת נוכח העובדה כי ההסכם בין הצדדים לא היה ברור, והיה צורך להשלימו. בהקשר זה, ככל והאגרה אותה שילמה האם אינה מתאימה לסוג התביעה אותה ניהלה בפועל, על האם לתקן את גובה האגרה בהתאם לנושא התביעה.

118. לאחר עיון בטענות הצדדים ובמלוא הראיות שהוגשו לתיק, אני דוחה את תביעת האם.

119. התרשמתי כי הנספח להסכם הגירושין מהווה הסכם רגיל, ולא הסכם אשר נדרש לאשרו בבית המשפט.

120. התרשמתי כי הסך בגובה 5,000 ₪ המופיע בנספח מורכב מדמי המזונות בגובה 3,200 ₪ (בהתאם להסכם הגירושין) וכן מהסכמות רכושיות של הצדדים בגובה 1,800 ₪. התרשמתי כי היה על האב לשלם את הסך בגובה 1,800 ₪ לכל היותר לתקופה של שנה וארבעה חודשים כפי ששילם בפועל.

121. תביעת האם נדחית.

תביעת האב לביטול מזונות ולהשבת דמי מזונות שנגבו ביתר

טענות האב

122. האב תיאר את החיים המשותפים של הצדדים כבית בו האם הייתה אלימה, וטען כי שתי הבנות היו מותקפות על בסיס קבוע, כאשר מה שלטענתו גרם לבנות להישאר לצד האם הייתה העובדה שהאם שלטה בעניינים הכספיים בבית ללא

עוררין, ואם הבנות לא היו עושות כדבריה, האם הייתה מחסירה מהבנות דברים בסיסיים כמו מוצרי היגיינה, אשר הוא נאלץ לרכוש עבור הבנות.

123. האב טען כי הבת א' עזבה את הבית כשנה לאחר שהוא עזב את הבית מאחר והאם דרשה שלא יתייצב לגיוסה, ועל כן, לטענתו, הבת עברה להתגורר בביתו כחצי שנה, עד שהאם הצליחה לקנות אותה במתנות כגון רכב ומוצרי אלקטרוניקה, ולכן שבה להתגורר בביתה.

124. האב טען כי אין בידיו את היכולת הכלכלית של האם, והוא מתגורר עד היום בבית הוריו.

125. האב טען כי גם הבת ב' חוותה דבר דומה מהאם, כאשר האם ניסתה לחייב אותה להיפרד מבן זוגה דאז, מי שהיום בעלה. האב טען כי האם דיברה עם גורמים בצה"ל, היכן שהבת ב' שירתה, על מנת שלא יאפשרו לה לצאת לביתה ולפגוש בחבר.

126. האב טען כי האם דרשה מכל חבריה וממשפחתה שלא להגיע לחתונת הבת ב', ומנעה מא' להיות בחינה ובחתונת אחותה (האב צירף הוכחות לכך).

127. האב טען כי אמא שדואגת לבנות ולעתידין, לא גורמת לפילוג בתוך המשפחה ולניתוק קשר עם בנותיה, האב טען כי גישתה זו של האם היא שהרחיקה את הבנות וגרמה לבת ב' להינשא בגיל מוקדם.

128. האב טען כי הבת א' עברה את גיל 21 ביום 21-- ועל כן, אין כל עילה להמשיך לחייבו במזונותיה.

129. בעניין הבת ב', טען האב כי ביום 21-- עזבה הבת את בית האם ועברה להתגורר עם בן זוגה בבית הוריו ולימים נישאה לבן זוגה ביום 22--. האב טען כי ביום 22-- השתחררה הבת משירותה הצבאי.

130. האב טען כי הפסיק לשלם מזונות הבת ב', על פי הסכם הגירושין, בחודש 3.2022.

131. האב טען כי האם כלל לא תמכה בבת ב' כלכלית מאז עזבה את הבית, למעט במספר העברות בסכום מצטבר של 1,300 ₪, כפי שהצהירה בתצהירה מיום 8.12.22.

132. האב טען כי בנסיבות בהן הבת ב' עזבה את הבית, ולא המשיכה בלימודי השוחרות לא הייתה כל עילה להמשיך חיובו במזונותיה.

133. האב הפנה לתצהיר שהגישה הבת ב' אשר תמך במלוא טענותיו.

טענות האם

134. האם טענה כי תביעת האב מעלה כי האב מנסה בכל דרך להשתמש מהתחייבויותיו, ועושה זאת גם במחיר שהוא רותם את הבת להעיד את שקריו.

135. לטענת האם, האב נהג בחוסר ניקיון כפיים עת לא הזכיר במסגרת תביעתו הנ"ל, את התביעה אשר הגישה נגדו בעניין הנספח.

136. האם טענה כי האב מערב בין הסכם הגירושין לנספח ומשלם על פי נוחותו ורצונו.

137. האם טענה כי בנספח סוכם כי כאשר תגיע א' לגיל 21 יופסק התשלום של ה-5,000 ₪, האם טענה כי הדבר נעשה מתוך שיקול דעת ובמחשבה כי חוב העבר יכומת באופן זה עד גיל 21 של הבת. האם טענה כי הצדדים הגיעו לסכומים הרשומים בנספח לאחר מחשבה וחישובים.

138. האם טענה כי בן זוגה של הבת חולל מהפיכה שלילית לרבות ניתוק קשה בין הבנות ובין הבת לאימה.

139. כך טענה כי הבת ב' למדה במסלול שוחרים והייתה תלמידה מצטיינת, והפסיקה לימודיה בשל השפעתו השלילית של בן זוגה. האם טענה כי כל שהיא עשתה היה כדי להגן על ביתה ממעלליו של בן זוגה, היא פעלה כאם מגוננת וממקום אהב.

140. האם טענה כי האב החל רק לאחרונה להיות בקשר עם הבת ב', ממניעים נכלוליים וכלכליים, כגון הבאתה לעדות.

141. האם טענה כי על אף התנגדותה לחתונת הבת, היא מעולם לא הפסיקה לתמוך בה כלכלית, היא נתנה לה כספים ורכשה עבורה קניות ובגדים והייתה שם עבורה במלוא מובן המילה.

142. האם טענה כי האב זיהה בעניין הבת ב' הזדמנות להשתמטות מכספים אותם הוא נדרש לשלם, ועל כן, תמך בנישואי הבת בגיל צעיר חרף שהדבר מונע ממנה להתקדם ולהתפתח באופן אישי, והכל בשל תאוות בצע.

143. האם טענה כי הבת א' ספגה רבות מהאב ועל כן, היא לא בקשר איתו היום.

144. האם טענה כי תביעת האב צריכה להידחות על הסף, לטענתה, התביעה מוגשת בחוסר תום לב מובהק, ומנסה לאיין את התביעה לאכיפת הנספח להסכם הגירושין ולזרות חול בעיני בית המשפט.

דיון והכרעה

דחיית טענות האם כי החיוב בסך 5,000 ₪ הינו התקזזות על חובות עבר, דמי מזונות, וענייני רכוש ועל כן יש לשלמו עד יימלאו לבת 21 בלי קשר להיכן הבת מתגוררת

145. כפי שפורט במסגרת הכרעתי בתביעתה של האם לעניין הנספח להסכם הגירושין, דחיתי טענתה של האם כי דמי המזונות כוללים חיובי עבר ועניינים נוספים של הצדדים וקבעתי כי מתוך הסך של 5,000 ₪ שהופיע בנספח, 1,800 ₪

קשורים לענייני הרכוש, ומלוא החיוב בהקשר זה הוסדר בין הצדדים ו-3,200 ₪ הינם דמי המזונות אשר נקבעו בהסכם הגירושין.

146. במסגרת חלק זה של פסק הדין, אני מתייחסת לגובה המזונות כפי שהוסכם בין הצדדים במסגרת סעיף 10 להסכם הגירושין אשר קבע:

"הבעל ישלם לאשה בכל 10 לחודש ועבור אותו חודש מראש סך של 3,200 ₪ לחודש, בגין מזונותיהן של הבנות, סכום זה ישולם החל מיום חתימת הסכם זה, ועד הגיען לגיל 21.. (להלן: "דמי המזונות")."

147. לא התרשמתי כי גובה סכום זה (3,200 ₪) כולל חיובים רכשיים או קשור בסכומי עבר כלשהם.

148. יודגש כי האם בטענותיה בחרה שלא להפריד בין גובה המזונות שנקבעו בהסכם הגירושין (3,200 ₪) לגובה ההסכמות הרכושיות בין הצדדים (1,800 ₪) והתייחסה למלוא הסכום כסכום שעל האב לשלם עד יימלאו לבנות 21 ללא קשר אם מתגוררת הן בבית האב או לא. לא אוכל, כאמור, לקבל טענותיה הנ"ל של האם.

149. אני קובעת כי דמי מזונות בגובה 3,200 ₪ שנקבעו בהסכם הגירושין, הינם דמי מזונות המתייחסים לצרכי הבנות אשר אותה עת התגוררו בבית אימן.

150. האם הבהירה את הסיבות לכך שהצדדים הסכימו כי חיוב המזונות יישאר גם לאחר ימלאו לבנות 18 כדלקמן:

ש" בענין הסכם גירושין סעיף 10 העוסק במזונות סוכם שטל ישלם 3200 ש,ח עד הגיע הבנות לגיל 21

ת. נכון

ש. את יודעת שזה חריג?

ת. זה לא חריג כי הן היו שוחרות והלימודים שלהם צריכים להגיע על גיל 21 ולכן עשינו את זה. (עמ' 8 ש' 6-10 לפרו')

151. נוכח האמור לעיל, אני דוחה טענותיה של האם כי קביעת גובה המזונות לקחה בחשבון עניינים רכשיים, ועל כן, יש לחייב את האב לשאת בתשלום מזונות הבנות ללא קשר להיכן הן מתגוררות.

152. אני קובעת כי התשלום לאם בגובה 3,200 ₪ מהווה דמי מזונות, דהיינו תשלום חלקו של האב מהוצאות הבנות אשר מתגוררות בבית האם.

האם ניתן לשנות או לבטל חיוב מזונות עליו הוסכם בהסכם גירושין שקיבל תוקף של פסק דין?

153. במקרה זה, בהתאם להסכם הגירושין, נקבע כי דמי המזונות ישולמו עד תגיע כל אחת מהבנות לגיל 21. האב מבקש כי חיובו במזונות הבת ב' יופסק מוקדם יותר ושלא בהתאם להסכם הגירושין.

154. הלכה היא כי שינוי בפסיקת מזונות מצריך שינוי נסיבות מהותי, ולא באופן הפותח פתח רחב להתדיינות חוזרת בשאלת המזונות (ראו: עמ"ש (ת"א) 20337-04-13 פלוני נ' פלונית (13.11.13), ע"א 177/81 גלעדי נ' גלעדי, פ"ד לו(3) 179 (1982) (להלן: "עניין גלעדי"); ע"א 363/81 פייגה נ' פייגה, פ"ד לו(3) 187 (1982) (להלן: "עניין פייגה"); ע"א 442/83 קם נ' קם, פ"ד לו(ח1) 767 (1984) (להלן: "עניין קם").

155. בהקשר זה, נפסק בעניין גלעדי כדלקמן:

"... פסק-דין, המאשר הסכם פשרה בענייני מזונות, תוקפו ככל פסק-דין, ואין לתקוף אותו אלא על-פי עילות,

אשר בהן אפשר לתקוף פסק-דין, אחר שניתן בהסכמה, או אם תנאי מפורש או תנאי מכללא בהסכם מאפשר את שינוי סכום המזונות. כך גם דברי השופט לנדוי (כתוארו אז) בע"א 259/75 [2], בעמ' 363. בע"א 511/78 [1] הוסף בקשר לתקיפתו של הסכם, שאושר בפסק-דין, כי בענייני מזונות נוהג בית המשפט לקרוא לתוך הסכם כגון דא תנאי מכללא, כי שינוי מהותי בנסיבות מתיר פנייה חוזרת לערכאות" (ההדגשה איננה במקור, ג.ס.ב.).

156. על הטוען לשינוי הנסיבות, במקרה זה האב, להוכיח שינוי נסיבות מהותי, ועל השינוי להיות כזה שלא נצפה ולא ניתן היה לצפות מראש, עת חתמו הצדדים על ההסכם. כך נקבע, כי "... רק נסיבות היורדות לשורשו של פסק הדין הקודם, דהיינו היכולות להשפיע ממש על עצם החבות של החייב במזונות או כאלו הפוגעות או עלולות לפגוע בגובה החיוב או לשורשו של סכום החיוב, כאשר פגיעה זו היא אכן שורשית ועניינית שאין להתעלם ממנה – יהוו את השינוי המהותי הדרוש כדי שלבית המשפט תהיה האפשרות שבדין, לבחון ולשקול מחדש את עניין שיעור המזונות" (ראו: תמ"ש (חיפה) 31049-10-13 מ' ל' נ' מ' ב' (22.8.2016) וכן תמ"ש (נצרת) 8879-12-15 י.ר.ר. נ' ד.ר. (14.2.2016)).

157. בנוסף, על שינוי הנסיבות הנטען להיווצר לאחר מתן פסק הדין ועד לזמן הנוכחי. נטל ההוכחה המוטל על מי שמבקש לשנות את אשר נקבע בהסכם הוא, כאמור, נטל מוגבר (ראו: ע"א 381/86 אבין נ' אבין (31.12.86)).

158. בעניין קם, נפסק: "מגמת היסוד היא האיזון בין שני אינטרסים, היינו בין אינטרס הסופיות של פסק הדין לבין האינטרס, שלא יישאר על כנו פסק-דין, שאכיפתו הפכה, עקב שינוי נסיבות, לבלתי צודקת לחלוטין". בנוסף נקבע, כי על מבקש שינוי גובה המזונות לנהוג בתום לב.
159. שינוי לא מהותי, כך נקבע בעניין גלעדי ובעניין פייגה לעיל, אינו מצדיק פניה לערכאות: "... נהפוך הוא, ההלכה מגבילה ומצמצמת את הדין החוזר האמור רק לאותם מקרים, בהם חל שינוי מהותי בהשוואה למצב שבעבר. שינוי בלתי משמעותי על תוצאותיו צריך להיספג על-ידי הצדדים להתדיינות הקודמת, והם חייבים להתאים עצמם למשמעותו בלי לשוב ולפנות לערכאות".
160. אבחן כעת אם במקרה זה שונו הנסיבות באופן מהותי.

מהכלל אל הפרט – ביטול תשלום מזונות הבת ב'

161. לאחר עיון בכל טענות הצדדים ובראיותיהם, התרשמתי כי יש לקבל את תביעתו של האב ולהורות על ביטול חיובו של האב במזונות הבת ב', מאז עברה הבת ב' להתגורר אצל בן זוגה, דהיינו החל מחודש 21/-- (כאשר האב המשיך לשלם מזונות הבת עד לחודש 22/--).
162. התרשמתי כי מעבר הבת ב' מביתה של האם, בהיותה בת 19.5 לביתו של בן זוגה, יחד עם הפסקת לימודי המשך, מהווה שינוי נסיבות מהותי שיש בו כדי להביא להפסקת תשלום דמי המזונות עבורה.
163. בהקשר זה יודגש כי אף האם עצמה הודתה בכך כי בהסכם הגירושין נקבע חיוב מזונות עד לגיל 21 כי: "... הן היו שוחרות והלימודים שלהם צריכים להגיע על גיל 21 ולכן עשינו את זה." (עמ' 8 ש' 10 לפרו').
164. בהקשר העובדה כי הבת ב' לא הייתה שוחרת, הודתה האם כי: "היא הייתה שוחרת כמה חודשים וביטלה ואז התגיסה." (עמ' 8 ש' 12 לפרו').
165. נוכח האמור לעיל, התרשמתי כי עת נחתם הסכם הגירושין סברו הצדדים כי הבת ב' תלמד לימודי המשך, לימודי הנדסאות במסגרת המסלול של "שוחרים", אותו מתחילים עוד מכיתה ט' ועד כיתה י"ד, ועל כן, סברו הצדדים כי הבת תמשיך להתגורר בבית אמה, אשר תדאג לכל מחסורה. אין מחלוקת כי שני הדברים לא התקיימו – הבת ב' לא התגוררה בבית אמה, הפסיקה את לימודיה במסלול ה"שוחרים" והתגיסה לצה"ל ואף נישאה. התרשמתי כי שינויים אלה מהווים שינוי נסיבות משמעותיים ומהותיים שיש בהם כדי לשנות ואף לבטל את חיוב המזונות שנקבע בהסכמת הצדדים במסגרת פסק הדין, שנתן תוקף להסכם הגירושין.
166. האם טענה בהקשר תביעה זו טענות רבות הקשורות לתפקודה כאמא בתקופה הרלוונטית, על הסיבות בגינן לא הייתה בחתונת הבת ב' וכן טענות כנגד תפקודו ההורי של האב ואולם לא התרשמתי כי יש בטענות הנ"ל כדי להביא לדחיית תביעתו של האב. התרשמתי כי עיקר הנושאים העומדים לבירור במסגרת תביעה זו הם - מתי עזבה הבת ב' את בית אימה, והאם האם תמכה בבת ב' כלכלית בתקופה שבין 21/-- (מועד עזיבת הבת ב' הנטען ע"י האב) עד למועד בו מלאו לבת ב' 21.
167. בנוסף, יובהר, כי לא התרשמתי כי האב נהג בחוסר תום לב עת הגיש תביעתו ללא התייחסות לנספח שבמחלוקת, וזאת כי במועד בו הוגשה תביעתו, הייתה תלויה ועומדת תביעת האב בקשר לנספח, עובדת קיומו לא נעלמה מבית המשפט, והאב סבר כי אין קשר בין הנספח לתשלום דמי המזונות (כפי שנקבע לעיל במסגרת פסק דין זה).
168. בנוסף יודגש כי במועד בו עזבה הבת ב' את בית אמה, כבר מלאו לה 19.5, ולא מדובר על נערה בת 15 שרבה עם הוריה ועוברת להתגורר בבית בן זוגה, התנהלות שאין בית משפט זה בא לעודד.
169. עיינתי בקבלות והמסמכים שהאם צרפה לסיכומיה (שלא צורפו כלל לתע"ר מטעמה) וכן לכתבי טענותיה, על מנת להוכיח כי נשאה בהוצאות הבת ב', ובהתאם לתאריכים המופיעים על הקבלות והתכתובת, לא מדובר על רכישות שביצעה האם לאחר המועד בו טען האב כי הבת ב' עזבה את בית האם, ולמעט סך מצטבר בגובה 1,300 ₪ אותו העבירה האם לבת ב', לא הוכח כי האם נשאה עבורה בתשלום כלשהו.
170. לעניין מועד עזיבת הבת ב' את בית האם, התרשמתי כי יש לקבל עמדת האב ולקבוע כי הבת ב' עזבה את בית האם ביום 16.3.21. האם טענה במסגרת התע"ר מטעמה וכן במסגרת סיכומיה בהקשר זה: "הבת ב' לא עזבה את הבית כפי שצוין בכתבי התובע והנתבעת מצרה על כך מאוד...". התרשמתי כי המשפט של האם לא ברור, והתרשמתי כי כוונת האם יכלה להיות כי היא דווקא מודה בכך שהבת עזבה את הבית כפי שטוען האב, ועל כן, היא מצרה על כך מאוד. ככל והאם ביקשה לסתור טענות האב ולטעון כי הבת המשיכה להתגורר בביתה אותה תקופה (מה שלא מתאים עם המשך המשפט), יכלה האם לצרף ראיות לכך כי הבת התגוררה בביתה והיא נשאה בתשלומי מחייתה. האם לא עשתה כן, ואף בחרה, מסיבותיה אותן ציינה במסמכיה, שלא להגיע לחתונת הבת שהתקיימה כשנה לאחר שהבת עזבה את הבית.
171. להוכחת טענתו צרף האב תצהיר של הבת ב', בו הבת ב' מחזקת את טענותיו של האב לפיהן עזבה את בית האם ביום 21.-- ועברה להתגורר בבית הוריו של בן זוגה אשר תמכו בה כלכלית, ביום 22.-- נישאה לבן זוגה וביום 22.-- השתחררה משירותה הצבאי. הבת ב' הצהירה כי מאז עזבה את בית הוריה, אמה לא תמכה בה כלכלית למעט סכומים מצטברים בסך 1,300 ₪ אותם העבירה במספר הזדמנויות דרך הביט. הבת ב' דחתה בתצהירה את טענות אמה בקשר לחובות שיצרה וצרפה אסמכתאות לכך כי העבירה תשלום לחשבון אמה בגין דו"ח אחד בגובה 390 ₪ שיצרה. הבת ב' צרפה

לתע"ר מטעמה את תעודת הנישואין (נספח 1 לתע"ר הבת ב'), אסמכתאות לעניין הדו"ח ותשלומי (נספחים 5-7 לתע"ר הבת ב') וכן אישור העברות מהאם לבת ב' בסך מצטבר של 1,300 ₪ בימים 10.5.21, 30.5.21, 9.7.21 ו-13.7.21 (נספחים 8 לתע"ר הבת ב'). לבסוף צרפה הבת ב' תכתובת עם אמה, ללא תאריך (אך לאחר חתונתה ביום 22--), בה ביקשה הבת ב', בהיותה נשואה, מאמה לקבל את הסך בגובה 1,600 ₪ שהאב שילם עבורה לאם. במסגרת התכתובת כתבה הבת ב' לאם "כמו שאת יודעת התחתנתי ואני נשואה כיום עוד מעט שנה לא גרה בבית והכסף שאבא משלם לך בשבילי לא הגיע אליי" (נספח 9 לתע"ר הבת ב').

172. בנסיבות אלה ומשהאם לא הוכיחה אחרת ואף לא טרחה לנקוב במועד אחר בו לטענתה עזבה הבת ב' את ביתה, התרשמתי כי הבת ב' עזבה את בית האם ביום 21-- ומאז האם לא תמכה בה כלכלית. יובהר כי הסכומים אותם אין מחלוקת כי האם העבירה לבת ב' בסך מצטבר של 1,300 ₪, במשך חודשיים בין מאי ליולי 2021 הינם מתנות, וזאת גם לפי הגדרתן בביט כגון: "באהבה", "עבור כי אמא שלך אוהבת אותך יותר מהכל", "עבור כי את החיים", "עבור כי את המינימי שלי".

173. נוכח האמור לעיל, אני קובעת כי החל מיום 21-- לא חב עוד האב לאם מזונות עבור הקטינה ב', אשר לא התגוררה בביתה ולא נתמכה כלכלית על ידה.

האם יש לחייב את האם להשיב מזונות הבת ב' על התקופה שמחודש 4/21 ועד לחודש 3/22?

174. האב טען כי שילם מזונות הבת ב' עד לחודש 3/22 וזאת כאשר הבת ב' עזבה את בית האם עוד ביום 21--.

175. בסעיף 16 לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט-1959 (להלן: "החוק") נקבע:

"(א) מי שנתן מזונות מעל למוטל עליו ולא התכוון ליתן מתנה, רשאי לדרוש החזרת היתרה ממי שקיבלה או ממי שנתן פחות מן המוטל עליו ובמידה שנתן פחות מן המוטל עליו.

(ב) מי שנתן מזונות שלא היה חייב בהם ולא התכוון ליתן מתנה, רשאי לדרוש החזרתם ממי שקיבלם או ממי שהיה חייב בהם ובמידה שהיה חייב בהם."

176. בנוסף, חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר") קובע כדלקמן:

"1. (א) מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה.

(ב) ...

2. בית המשפט רשאי לפטור את הזוכה מחובת ההשבה לפי סעיף 1, כולה או מקצתה, אם ראה שהזכיה לא היתה כרוכה בחסרון המזכה או שראה נסיבות אחרות העושות את ההשבה בלתי צודקת."

3. ראיתי כי האב הגיש תביעתו רק ביום 29.5.22, לאחר שרק בחודש 3/22, לאחר נישואי הבת ב', חדל לשלם את מזונותיה של הבת ב' לאמה (כאשר הבת ב' עזבה את בית האם עוד ביום 21--). לא ברורה הסיבה בגינה המשיך האב לשלם את מזונות הבת ב' תקופה ארוכה לאחר שעזבה את בית האם, ואולם, חרף זאת, התרשמתי כי יש להורות כי האם תשיב את גובה מזונות היתר שקיבלה, וזאת כי הבת ב' לא התגוררה אותה העת בביתה, ועל כן מדובר בעשיית עושר ולא במשפט כפי שיפורט להלן.

4. האם במסגרת כתבי הטענות שהגישה לא הפרידה בין הסך בגובה 3,200 ₪ שמהווים לפי הסכם הגירושין דמי מזונות לבין הסך בגובה 1,800 ₪ שמערב, גם לשיטתה, עניינים רכושיים, ובחירה לראות במלוא הסך מקשה אחת. האם לא העלתה כל טענות בגינן אין לקבוע השבה לעניין סכומי המזונות ששולמו ביתר והתרכזה בטענות כי הסך בגובה 5,000 ₪ הינו התקחות בין הצדדים על עניינים שונים ועל כן, טענה, כי ללא קשר לשאלה אם הבנות מתגוררות בביתה או לא, יש לשלם סך זה עד גיל 21. טענה זו של האם, כאמור, נדחתה על ידי. יודגש, כי בהקשר זה, האם לא טענה כי השתמשה בסכומי המזונות שהתקבלו עבור הבת ב', וככל וטענה זאת, לא הוכיחה טענתה. (לעניין ההלכה על מזונות ש"נאכלו" (מה שלא הוכח כי התקיים בענייננו) אני מפנה לבע"מ 3243/11 פלוני נ' פלונית, (30.5.2011)).

5. כמו כן, התרשמתי כי האם נהגה בחוסר תום לב, עת הזדרזה לפתוח תיק הוצאה לפועל נגד האב ביום 24.4.22 על גביית המזונות של הבת ב' אשר כלל לא התגוררה בביתה כבר תקופה ארוכה ואף נישאה. בנוסף, במסגרת הליך ההוצאה לפועל הנ"ל, טענה האם כי גובה המזונות הוא 3,200 ₪, וזאת כאשר במשך תקופה ארוכה האב כבר לא העביר לאם תשלום חודשי בגובה 5,000 ₪. האב טען כי האם כלל לא פנתה אליו טרם פתחה נגדו בהליכי ההוצאה לפועל והאם לא הוכיחה אחרת. התרשמתי כי התנהלותה הנ"ל של האם היא חסרת תום לב.

6. האם לא טענה בסיכומיה ובכתבי טענותיה כי יש לדחות את הבקשה להשבת הכספים ששילם האב נוכח העובדה כי המשיך לשלם עוד כשנה לאחר שעזבה הבת ב' את בית אמה ולא הגיש, באותו שלב, תביעה לביטול המזונות, ויש לראות בכך כי וויתור על זכותו להשבת הכספים. בנסיבות אלה, אין בפניי מענה לשאלה מדוע הגיש האב את תביעתו בשיהוי ניכר ולא בסמוך למועד בו עזבה הבת ב' את בית אמה והפסיקה את מסלול ההנדסאים אותו למדה. מענה אפשרי לסיבה בגינה תביעת האב הוגשה רק בסמוך לנישואי הבת ב', עולה דווקא מטיעוני האם בתע"ר מטעמה בו

טענה האם בסעיף 43: "התובע למעשה רק לאחרונה החל להיות בקשר עם הבת ב' (שהתחתנה) שכן הכל ממניעים נכלוליים וכלכליים..."

7. בנסיבות מקרה זה, ונוכח כל האמור לעיל, התרשמתי כי זה לא המקרה בו יש לפטור את האם מחובת ההשבה. אפנה בעניין זה לתלה"מ (תל אביב-יפו) 9662-11-18 ע.ח נ"ל.ח (29.4.19) בו חוייבה אישה להשיב לאיש את תשלום המזונות וזאת חרף העובדה כי האיש גרם לכך שהקטין עזב את בית האישה ועבר להתגורר בביתו של האיש (מה שלא התקיים במקרה לפני):

5. סעיף 2 לחוק עשיית עושר ולא במשפט מקנה לבית המשפט שיקול דעת לפטור מחובת השבה כאשר מדובר בנסיבות "העושות את ההשבה בלתי צודקת". לעניין צדקת ההשבה, דומני, כי ראוי להידרש לכלל לפיו "אין חוטא נשכר" (או בדמותו האחרת – "מעילה בת עוולה לא תצמח זכות תביעה"). כלל זה אומד את צדקת ההשבה במשקפי הקשר הסיבתי בין המעשה השלילי לתוצאה (עא 11172/05 זיו אלון נ' מדינת ישראל-משרד הביטחון [פורסם בנבו] (2009), להלן: פרשת אלון). מעשיו ומחדליו של האב במישור ההורי, כאמור בפסק הדין למשמורת, הינם עוצמתיים. עם זאת, לא מתקיים קשר סיבתי בין מעשים אלה לבין התוצאה (חיוב במזונות או אי השבתם). כאמור בפרשת אלון, קשר סיבתי שבכוחו להכשיל תביעה מתקיים כאשר המעשה הבלתי חוקי הוא הסיבה או הסיבה המצטרפת של גרימת נזק (פרשת אלון). בלשון אחרת, לא ניתן להסתפק רק בכך שמעשהו של התובע היווה נדבך בשרשרת העובדתית שהובילה לנזק שנגרם לו... ויש לבחון בנוסף גם קיומה של סיבתיות משפטית (שם, וכן ר' עא 4438/15 אורי סלמה נ' משטרת ישראל [פורסם בנבו] (2018)). והנה, מעשיו ומחדליו של האב במישור ההורי תוצאתם העובדתית הינה הידלדלות הקשר בין האם לקטין. תוצאתה המשפטית של הידלדלות הקשר הינה השפעה על חבות המזונות. לפיכך, הגם שמתקיימת סיבתיות עובדתית בין מעשי האב לבין ביטול חבות המזונות, לא מתקיימת סיבתיות משפטית. ביטול חובת תשלום המזונות הינה תוצאה אינצידנטלית ולא ישירה של הידלדלות הקשר בין הקטין לאם. במילים אחרות, ביטול חבות המזונות הינה תוצאתה של תוצאה ולא תוצאתה של מעשה/מחדל. משכך, וכל כמה שהתנהלות האב ראויה לביקורת, אין מקום לערבב מין בשאינו מינו, על ידי פטור מהחובה להשיב את המזונות ששולמו. סנקציות בגין הורות מזיקה ימצאו ממקורות אחרים, ויישומם יהיה מדויק יותר מכל בחינה שהיא (ראו פסק דינו של כב' השופט פלקס בתמ"ש (י-ם) 4287-07-15 פלונית נ' אלמוני [פורסם בנבו] (2017), פסק דינה של כב' השופטת קודלר-עיאש בתמ"ש 49927-04-15 ע.ש נ' א.ש [פורסם בנבו] (2016), פסק דינו של כב' השופט דרורי ברמש (י-ם) 55946-11-16 פלוני נ' פלונית [פורסם בנבו] (2019)).

6. גם באספקלריה של סעיף 2 סיפא לחוק עשיית עושר ולא במשפט אין מקום לפטור את האם מהשבה. סעיף 2 האמור קובע, כי "בית המשפט רשאי לפטור את הזוכה מחובת ההשבה לפי סעיף 1, כולה או מקצתה, אם ראה שהזכיה לא היתה כרוכה בחסרון המזכה או שראה נסיבות אחרות העושות את ההשבה בלתי צודקת". הלכה פסוקה היא, כי פטור כאמור יינתן לאחר בחינת מוסריות התנהגותם של הצדדים זה כלפי זה; ורק אם המסקנה המתחייבת הינה, שאכיפת חובת ההשבה (במלואה או בחלקה) על הנתבע הינה יותר בלתי צודקת מאשר אי-אכיפתה או מאשר אכיפתה החלקית, פוטרים את הנתבע מן ההשבה, כולה או מקצתה (עא 588/87 אליעזר כהן נ' צבי שמש, פ"ד מה(5) 297, 327). כל כמה שתרומה להדרה הורית/ניכור הורי היא חמורה ובלתי חוקית, אין להקיש ממנה לנושא החבות במזונות. בסופו של יום מזונות משולמים לסיפוק צרכים ולא לכל מטרה אחרת. לכן הפסקת תשלום המזונות שעה שאחד ההורים נושא בצרכים האמורים באופן בלעדי וישיר, מחויבת המציאות. ודוקו, גם הפסקת תשלום מזונות בנסיבות של חזקה בלעדית צריכה להיעשות בתום לב, בבחינת צעד אחרון ולא ראשון. והנה, בנדוננו האב המשיך לשלם את המזונות הגם שכלכל את הקטן באופן ישיר, וחדל לעשות כן רק כאשר ניתנה החלטה מתאימה. בנסיבות אלה אין בידי לקבוע, כי צודק לפטור את האם מחובת ההשבה."

7. בהקשר זה יודגש כי האב המשיך לשאת בתשלום דמי המזונות עבור הבת ב' לאימה עד המועד בו נישאה ולא מיהר לעשות דין לעצמו.

8. נוכח כל האמור לעיל, אני מקבלת בקשתו של האב וקובעת כי על האם להשיב את סכומי המזונות ששולמו ביתר עבור הבת ב' החל מחודש 4/21 ועד לחודש 3/22.

9. נוכח העובדה כי תביעת האב הוגשה רק לאחר שהתבצע תשלום זה במשך כשנה ומכח שיקול הדעת הנתון לי, לא אחייב את האם להשיב הפרשי ריבית והצמדה על תשלומים אלה וחייב האם יהיה להשיב את דמי המזונות כפי ששולמו עבור הבת ב'.

10. דהיינו, בין חודש 4/21 לחודש 3/22 יש 11 חודשים, במהלכם שילם האב מזונות הבת ב' בגובה 1,600 ₪ לחודש וסך מצטבר שעומד ע"ס 17,600 ₪.

11. אני קובעת כי על האם להשיב לאב סך בגובה 17,600 ₪ בתוך 90 יום מהיום.

סוף דבר

188. אני מורה על סגירת תיק ההוצאה לפועל 516971-04-22 שפתחה האם נגד האב.

189. התרשמתי כי הכרעותי הנ"ל לא יפגעו בטובת הבנות אשר שתיהן בנות בגירות (בנות למעלה מגיל 21) שאינן תלויות בהוריהן.

190. האם תשלם לאב הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך 10,000 ₪ בצירוף מע"מ, ותישא בהפרש אגרה, אם קיים.

191. פסק הדין יהיה מותר לפרסום, לאחר השמטת פרטים מזהים ותיקוני הגהה, לא לפני 10 ימים ממסירתו לב"כ הצדדים.

המזכירות תוודא האם שולמה אגרה בהתאם לסעד, כאמור בסעיף 117 לפסק הדין, תדוור את פסק הדין לב"כ הצדדים, תקלוט אותו בשני התיקים, ותסגור התיקים.

ניתן היום, ד' תשרי תשפ"ה, 06 אוקטובר 2024, בהעדר הצדדים.

הורד קובץ

בעלי דין המבקשים הסרת המסמך מהמאגר באמצעות פניית הסרה בעמוד [יצירת הקשר](#) באתר. על הבקשה לכלול את שם הצדדים להליך, מספרו וקישור למסמך. כמו כן, יציין בעל הדין בבקשתו את סיבת ההסרה. יובהר כי פסקי הדין וההחלטות באתר פסק דין מפורסמים כדין ובאישור הנהלת בתי המשפט. בעלי דין אמנם רשאים לבקש את הסרת המסמך, אולם במצב בו אין צו האוסר את הפרסום, ההחלטה להסירו נתונה לשיקול דעת המערכת

Disclaimer

הודעה

באתר זה הושקעו מאמצים רבים להעביר בדרך המהירה הנאה והטובה ביותר חומר ומידע חיוני. עם זאת, על המשתמשים והגולשים לעיין במקור עצמו ולא להסתפק בחומר המופיע באתר המהווה מראה דרך וכיוון ואינו מתיימר להחליף את המקור כמו גם שאינו בא במקום יעוץ מקצועי.

האתר מייעץ לכל משתמש לקבל לפני כל פעולה או החלטה יעוץ משפטי מבעל מקצוע. האתר אינו אחראי לדיוק ולנכונות החומר המופיע באתר. החומר המקורי נחשף בתהליך ההמרה לעיוותים מסויימים ועד להעלתו לאתר עלולים ליפול אי דיוקים ולכן אין האתר אחראי לשום פעולה שתעשה לאחר השימוש בו. האתר אינו אחראי לשום פרסום או לאמיתות פרטים של כל אדם, תאגיד או גוף המופיע באתר.